

PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ W JASIENIU
NA ROK 2019/2020

Zaopiniowany pozytywnie uchwałą VI/2029/2020 Rady Pedagogicznej z dnia 30 sierpnia 2019

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz U. 2018 poz. 1675).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. 2019 r. poz. 1148 ze zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. 2019 poz. 1481 ze zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2017 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2017 p.356)
6. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. 2019 poz. 2215 ze zm.) - dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne,, obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu".
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2019 poz. 639).

1. Założenia Szkolnego Programu Doradztwa Zawodowego:

- 1) wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- 2) na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia rodziny oraz wpływ środowiska,
- 3) preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka,
- 4) prowadzona jest indywidualna i grupowa praca z uczniami, rodzicami i nauczycielami (radą pedagogiczną),
- 5) działania zawodoznawcze są planowane i systematycznie realizowane wg harmonogramu pracy szkoły,
- 6) uczniowie wraz z nauczycielami informatyki są włączani do tworzenia bazy informacyjnej w szkole.

2. Cele programu.

- 1) Aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia orientacji i doradztwa zawodowego.
- 2) Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych.
- 3) Poznawanie przez młodzież własnych zasobów w określaniu przydatności zawodowej.
- 4) Kształtowanie świadomych decyzji w wyborze zawodu i szkoły.
- 5) Aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych.
- 6) Inspirowanie uczniów do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach ponadpodstawowych.
- 7) Poznawanie rynku pracy oraz zjawisk reorientacji, mobilności zawodowej i bezrobocia.
- 8) Poznawanie zawodów przyszłości w kraju i w Unii Europejskiej.
- 9) Zapoznanie rodziców z problematyką rozwoju zawodowego dziecka.
- 10) Aktywizowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka dotyczący wyboru zawodu i właściwej szkoły ponadpodstawowej.
- 11) Włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.
- 12) Prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego na terenie szkoły.
- 13) Prowadzenie diagnozy środowiska szkół ponadpodstawowych (ranking) i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy.

3. Adresaci programu:

- 1) nauczyciele,
- 2) uczniowie, klasy, oddziały,
- 3) rodzice,
- 4) przedsiębiorcy, pracodawcy, organizacje pozaszkolne.

4. Zadania programu doradztwa zawodowego.

1) W ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną) program zakłada:

- a) utworzenie i zapewnienie ciągłości działania w zakresie orientacji i doradztwa zawodowego w szkole
- b) określenie priorytetów dotyczących orientacji i poradnictwa zawodowego w ramach programu wychowawczego
- c) określenie priorytetów w zakresie tworzenia szkolnej bazy środków informacyjno-dydaktycznych z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego,
- d) realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika
- e) przeprowadzanie szkoleń w zakresie podwyższenia kwalifikacji kadry pedagogicznej do prowadzenia zajęć z orientacji i doradztwa zawodowego.

2) W ramach pracy z uczniami założenia programu obejmują:

- a) prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania kierunków kształcenia, zawodów i rynku pracy,
- b) zapoznanie się z zawodami przyszłości na rynku krajowym i unijnym,
- c) poznawanie różnych zawodów,
- d) poznawanie własnych zasobów: umiejętności, zdolności, predyspozycji,,
- e) autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki wybieranych zawodów,
- f) konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- g) poznawanie struktury i warunków przyjęć oraz logowania do szkół ponadpodstawowych,
- h) analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy,
- i) przygotowywanie się do procesów reorientacji, mobilności oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, ograniczenia zdrowotne itp.,
- j) indywidualną pracę z uczniami niezdecydowanymi, posiadającymi przeciwwskazania zdrowotne w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych oraz o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- k) grupowe zajęcia aktywizujące prawidłowy wybór zawodu i szkoły (np. warsztaty, treningi),
- l) wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie poza oświatowym,
- m) kształtowanie umiejętności świadomego i realistycznego wyboru i poszukiwania pracy.**

3) W ramach pracy z rodzicami program obejmuje:

- a) prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- b) zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci (np. warsztaty, mediacje, prelekcje),
- c) włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań zawodoznawczych szkoły,
- d) przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadpodstawowego (oraz wyższego w miarę potrzeb),

- e) indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.,
- f) gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych w regionie,
- g) przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy.

4) W ramach pracy z bibliotekarką program zakłada:

- a) gromadzenie i aktualizacja informacji o szkołach ponadpodstawowych;
- b) pomoc w wyszukiwaniu informacji o karierach znanych postaci świata nauki, kultury i biznesu
- c) współprowadzenie informatorium o możliwościach wyborów i tworzenia kariery zawodowej

5) W ramach pracy świetlicy szkolnej program obejmuje:

- a) przeprowadzanie zajęć z cyklu- poznajemy zawody m.in. zawody przyszłości;
- b) prowadzenie gazetki ściennej;
- c) opracowanie „Albumu zawodów”.

6) W ramach pracy z pielęgniarką szkolną:

- a) przygotowanie ewidencji uczniów z problemami zdrowotnymi w celu konsultacji indywidualnej z doradcą zawodowym;
- b) informowanie o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonywania zawodów uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, niepełnosprawnych.

7) W ramach pracy z organizacjami poza szkołą - włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji zawodowej m.in.: poradni psychologiczno-pedagogicznych (PPP), Młodzieżowego Centrum Kariery, Urzędu Pracy (UP),

PROGRAM PREORIENTACJI ZAWODOWEJ W ODDZIALE PRZEDSZKOLNYM

	Obszar	Cel główny	Cele operacyjne	Treści	Metody/ techniki	Termin realizacji
1	Poznanie siebie. Precyzowanie własnego sukcesu.	Zdobywanie wiedzy na temat osobistego potencjału	Uczeń: - potrafi powiedzieć, co lubi robić; - podaje przykłady różnych zainteresowań - określa, co robi dobrze; - podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych, potrafi opowiedzieć o sobie w grupie,	- odkrywanie własnych zainteresowań, talentów w działaniach domowych i szkolnych, -określanie ulubionych czynności i określanie swoich mocnych stron. Zajęcia: - Moje portfolio.	działania praktyczne, ekspresja plastyczne, scenki sytuacyjne, rozmowy o sposobach spędzania wolnego czasu. zabawy w kręgu, pantomimiczne	Na bieżąco w ramach realizacji zajęć dydaktycznych, godzin do dyspozycji wychowawcy, zajęć z doradcą zawodowym.
2	Świat zawodów i rynek pracy	Poznanie zawodów i zdobywanie wiedzy na temat czym jest praca i jakie są korzyści wynikające z pracy.	Uczeń: - odgrywa różne role zawodowe w zabawie; - podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby; - wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę; - podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	- praca w życiu człowieka, intuicyjne określanie wartości pracy w szkole i w domu; poznanie sensu pracy, zawody rodziców; - <i>poznanie wybranych zawodów charakterystycznych dla naszej miejscowości (policjant , nauczyciel, strażak, lekarz, pielęgniarka)</i> <i>zwracanie uwagi na społeczne korzyści wykonywanej pracy</i> Zajęcia: -Co potrafią sprawne ręce? -Wiem kto pracuje w szkole? -W zagadce ukryty zawód.	- zabawy symulacyjne - przybliżenie pracy zawodowej w zawodach reprezentowanych przez rodziców, - spotkania z osobami wykonującymi różne zawody - kąci tematyczne, gazetki ścienne dot, omawianych zawodów - zapoznanie dzieci z literaturą dziecięcą / zarówno ilustracjami jak i tekstem .	Na bieżąco w ramach realizacji zajęć dydaktycznych, godzin do dyspozycji wychowawcy, wycieczek tematycznych
3	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Pozyskanie wiedzy na temat etapów kształcenia.	Uczeń: - nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej); - nazywa czynności, których lubi się uczyć.	-nauka w szkole – czy może być przyjemna? - poznajemy naszą szkołę- spacer po szkole -uświadamianie uczniom korzyści wynikających z nabywania umiejętności czytania i liczenia, wiedzy przyrodniczej w życiu	Spacer po szkole , prezentacja na temat etapów nauki – Szkoła oczami przedszkolaka wywiad z uczniami klasy 3, 6, 8 Warsztaty, gry symulacyjne wyjścia do zakładów pracy	Na bieżąco w ramach realizacji zajęć dydaktycznych, godzin do dyspozycji wychowawcy

				codziennym, Tematy zajęć: - Jak jest w szkole? - U źródeł wiedzy.	w naszej okolicy: sklep, zakład stolarski.	
4	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Wdrażanie do planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej.	Uczeń: - opowiada, kim chciałoby zostać; - na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu; - podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.	Czy marzenia pomagają w wyborze zawodu? poznanie karier zawodowych wielkich Polaków, znanych osób świata nauki, biznesu, rozrywki; Tematy zajęć: -Kim chce zostać w przyszłości? - Kąciki zainteresowań. - Gdy będę większy to....	określanie w ekspresji plastycznej lub słownej własnych marzeń do realizacji w dorosłym życiu spotkania warsztatowe ze znanymi postaciami lub znajomymi, którzy marzyli o wykonywaniu zawodu i byli lub są obecnie specjalistami tych zawodów; zabawy naśladowcze	Na bieżąco w ramach realizacji zajęć dydaktycznych, godzin do dyspozycji wychowawcy zajęć z doradcą zawodowym.

PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ DLA KLAS 1 - 3

	PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ DLA KLAS 1 - 3					
	Obszar	Cel główny	Cele operacyjne	Treści	Metody/ techniki	Termin realizacji
1.	Poznanie siebie. Precyzowanie własnego sukcesu	Poznanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.	- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; - prezentuje swoje zainteresowania na forum; - podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; - podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; - podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.	odkrywanie własnych zainteresowań, talentów w działaniach domowych i szkolnych, -określanie ulubionych czynności i określanie swoich mocnych stron. - poprawne zachowanie gwarantem pozyskiwania przyjaciół i sojuszników - <i>wdrażanie uczniów do nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami, nauka współdziałania i współpracy</i> Temat zajęć: - Brawo ja!- prezentacja własnych talentów	- ćwiczenia komunikacji i zachowań społecznie pożądanых -zabawy dramatowe -inscenizacje, autoprezentacja - wystawki prac uczniów	Na bieżąco w ramach realizacji zajęć dydaktycznych, godzin do dyspozycji wychowawcy
2.	Świat zawodów i rynek pracy.	Poznanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.	- odgrywa różne role zawodowe w zabawie; - podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; - opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach); - omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształtowanie otoczenia, w którym funkcjonuje; -opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; - posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny. zaangażowania różnych zawodów w	- praca w życiu człowieka, intuicyjne określanie wartości pracy w szkole i w domu; poznawanie sensu pracy, zawody rodziców; - <i>poznawanie wybranych zawodów</i> Tematy zajęć: - Kto buduje dom? - Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły. - Halo usterka! - Zawody moich rodziców . - Miasteczko zawodów.	- dyskusja w oparciu o materiał audiowizualny; - kalambury; -ekspresja plastyczna - opowiadanie; - rozmowa kierowana; - zabawa naśladowcza - skojarzenia; - działania praktyczne; - pokaz, prezentacja; - konkurs. -mapa myśli; - odgrywanie ról; - rozmowa kierowana; - ćwiczenia integrujące; - klasyfikacja i weryfikacja informacji; - praca w grupach. -- spotkania z osobami wykonującymi różne zawody	Na bieżąco w ramach realizacji zajęć dydaktycznych, godzin do dyspozycji wychowawcy Lekcje z doradcą zawodowym - wycieczki tematyczne

			kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;			
3.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Pozyskanie wiedzy na temat systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.	- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; - wskazuje treści, których lubi się uczyć; - wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.	Nauka w szkole – czy może być przyjemna? Uświadamianie uczniom korzyści wynikających z nabywania umiejętności czytania i liczenia, wiedzy przyrodniczej w życiu codziennym, - odkrywanie zalet uzyskiwania dobrych ocen w szkole (nagrody rodziców, nauczycieli, stypendia itp.) - poznawanie nazw różnych zawodów w języku angielskim. Tematyka zajęć: - Po co się uczyć? -Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuje, gdy nie wiem. -Miłośnik to ja i ty.	- rozmowa kierowana; - autoprezentacja; - ekspresja twórcza; - praca w grupach. - burza mózgów; - mapa myśli; - zabawa ruchowa - wywiad.	Na bieżąco w ramach realizacji zajęć dydaktycznych, godzin do dyspozycji wychowawcy
4.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych	Planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całozyciowego poradnictwa kariery.	- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; - planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu; - próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.	- pasja-hobby jako rozwijanie talentów w realizacji marzeń; - zapoznanie z sylwetkami pasjonatów w różnych dziedzinach życia i nauki - Dzisiejszy Jaś- kim będzie Jan? - Jak zmieścić dzień w słoiku? Rzecz o planowaniu.	-rozmowa kierowana; -pantomima; - zabawa ruchowa - ekspresja plastyczna - opowiadanie; -rozmowa kierowana; - zabawa dydaktyczna; - pantomima / kalambury	Na bieżąco w ramach realizacji zajęć dydaktycznych, godzin do dyspozycji wychowawcy zajęcia z doradcą zawodowym
PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ DLA UCZNIÓW KLAS 4 - 6						
1.	Poznawanie własnych zasobów.	Rozpoznawanie własnych zasobów: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron, jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i	- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; - wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; - podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; - prezentuje swoje zainteresowania i	- kształtowanie adekwatnej samooceny i poczucia własnej wartości, - stwarzanie sytuacji do szukania i rozwijania talentów – mocnych stron uczniów, - uświadamianie uczniom, zależności pomiędzy sposobem spędzania czasu wolnego (który	metody projekcyjne, inscenizacje, autoprezentacja - wystawki prac uczniów - autorefleksja; - praca w grupach; - wizualizacja; - rozmowa kierowana -metoda projektu;	W ramach realizacji zajęć dydaktycznych godzin do dyspozycji wychowawcy zajęć z doradcą zawodowym

		postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.	uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.	ma wpływ na rozwój zainteresowań i uzdolnień) a wyborem zawodu - wprowadzenie pojęcia sukcesu; - uświadomienie uczniom, w których zawodach mogą wykorzystać swoje zainteresowania i uzdolnienia, mocne strony -prezentacja talentów, - podejmowanie prób zaplanowania rozwoju własnych zainteresowań i mocnych stron - rozwijanie umiejętności posługiwania się technikami informacyjnymi i wykorzystanie ich do prezentowania własnych zainteresowań - wdrażanie uczniów do współpracy i współodpowiedzialności za efekty końcowe podejmowanych działań - <i>Moc jest ze mną</i> , czyli ja też jestem Supermenem. -Dzień Kreatywnych Pasjonatów. -Dzień Mistrza.	-praca w grupach; -bank pomysłów; -plakat (mapa myśli)	
2.	Świat zawodów i rynek pracy	Poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.	- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; - opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; - podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; - posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób	-ekonomiczna i moralna rola pracy w życiu człowieka, określanie prestiżu zawodowego ze względu na znaczenie zawodu dla społeczności własnej postawy wobec pracy w szkole i w domu; zawody rodziców; <i>poznawanie wybranych zawodów- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów</i> -wyrabianie szacunku do pracy innych - Po co mi ta praca? -Wybieram ten zawód, bo?	rozmowa kierowana, gra symulacyjna, strategiczna warsztaty, scenki sytuacyjne, metody projekcyjne, - spotkania z przedstawicielami zawodów, - wycieczki do zakładów pracy - bank pomysłów; - mapa marzeń; praca indywidualna; - praca w grupach; - -	W ramach realizacji zajęć dydaktycznych lub godzin do dyspozycji , w ramach spotkań z pedagogiem, doradcą zawodowym

			twórczy i niekonwencjonalny; - wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą		dyskusja	
3.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Pozyskanie wiedzy na temat systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.	- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki; - wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; - samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.	- nabywanie umiejętności wykorzystywania wiedzy z poszczególnych przedmiotów do interpretacji informacji o zawodach i systemie kształcenia - poznawanie różnych technik uczenia się, - uczenie się efektywnego zarządzania swoim czasem, - pokazywanie zależności pomiędzy motywacją do poszerzania wiedzy, nabywaniem nowych umiejętności, kwalifikacji, a osiągnięciem sukcesu zawodowego, życiowego - przedmioty, które lubię- jako drogowskazy zawodowe, - nabywanie umiejętności właściwej organizacji czasu – kiedy zaczynamy i kiedy kończymy naukę -nabywanie kompetencji w zakresie komunikacji werbalnej i niewerbalnej, - uczenie się technik zachowań asertywnych - autoprezentacja i umiejętności negocjacji jako elementy decydujące o sukcesie; - pokazywanie uczniom korzyści z posiadanej wiedzy, - wskazywanie uczniom zależności pomiędzy wiedzą, a zawodami -Kiedy zaczynamy się uczyć i	- warsztaty – symulacja rozmowy rekrutacyjnej/ kwalifikacyjnej, -drama - burza mózgów; - rozmowa kierowana; praca indywidualna; -praca w małych grupach. - giełda pomysłów; dyskusja; - metoda przewodniego tekstu; - metoda praktyczna; -praca indywidualna; -praca w małych grupach; - mapa myśli	W ramach realizacji zajęć dydaktycznych lub godzin do dyspozycji wychowawcy, w ramach spotkań z pedagogiem, doradcą zawodowym

				kiedy kończymy? - Jak uczyć się szybciej i efektywniej? – mój indywidualny styl uczenia się. - Przedmioty, które lubię , jako drogowskazy zawodowe. -Kolorowa podróż po świecie edukacji.		
4.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.	-opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych; - planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; - próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą	- pasja-hobby jako rozwijanie talentów w realizacji marzeń; - zapoznanie z sylwetkami pasjonatów w różnych dziedzinach życia i nauki	Rodzinne drzewo zawodowe, mapa myślowa . wykład, prezentacja,	W ramach realizacji zajęć dydaktycznych lub godzin do dyspozycji wychowawcy , w ramach spotkań z pedagogiem, doradcą zawodowym

PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA UCZNIÓW KLAS 7 - 8

1.	Poznanie własnych zasobów	Rozpoznawanie własnych zasobów: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron, jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.	-określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; - rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); -dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; - rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych; - rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; - określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; - określa własną hierarchię wartości i potrzeb.	- intuicyjne określanie zasobów własnych (zdrowie, umiejętności, wiedza) - określanie mocnych i słabych stron -posługiwanie się podstawowymi technikami wzmacniającymi mocne strony i zarządzanie słabymi stronami - porównywanie własnych zasobów i preferencji z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; -wykonywanie testów, ankiet dających wiedzę o własnych zasobach - analizowanie znaczenia i możliwości doświadczania pracy Moje i innych zasoby czyli kopalnia własnych możliwości (Zdolności i umiejętności) - Wszyscy jesteśmy zdolni - Umiejętności a zawód. -Moje portfolio -Rozpoznawanie własnych wartości i aspiracji.	- warsztaty, - ćwiczenia - burza mózgów, --prelekcje -dyskusja; - checklista; - praca indywidualna; - praca w parach i małych grupach; -analiza filmu - autoanaliza	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog nauczyciele przedmiotu
2.	Świat zawodów i rynek pracy	Poznanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.	-wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; -porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; - wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku	- Zawody przyszłości wskazuje zmiany zachodzące w warunkach pracy najbliższych na podstawie własnych obserwacji lub analizy informacji wyszukiwanie informacji z różnych dziedzin nauki wykorzystywanych w zawodach najbliższego otoczenia -zapoznanie uczniów z opisami zawodów ze szczególnym	Udział w targach edukacyjnych i targach pracy, spotkania z przedstawicielami zawodów Testy predyspozycji zawodowych, filmy zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami zawodu	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog nauczyciele przedmiotu

			pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; -uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka; - analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy; - wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową; - dokonuje autoprezentacji; - charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.	zwróceniem uwagi na przedmioty rozszerzone, które obowiązują przy zdobywaniu wiedzy w zakresie danego zawodu - współczesny rynek pracy - nowe zawody na rynku pracy - zapoznanie z trendami rynku pracy w kraju i UE -analizowanie sytuacji gospodarczej państwa w kontekście zapotrzebowania na pracowników różnych branż i specjalności -alternatywne drogi dojścia do zawodu -zawód po tacie czy według tego co podoba mi się robić i w czym jestem dobry? (Predyspozycje zawodowe)zapoznanie z grupami zawodów związanych z umiejętnościami (wg Hollanda) -zapoznanie z czynnościami zawodowymi, środowiskiem pracy oraz ścieżkami dojścia do zawod - Rób co kochasz, a pieniądze przyjdą same. (Osobowość zawodowa) - Temperament i osobowość- określenie pojęcia zawód i jego cech - zapoznanie z postaciami nauki, sztuki i innych dziedzin życia, którzy w swoim życiu wykonywali różne zawody -uczeń poznaje swój temperament, dowiaduje się w jaki sposób on się objawia i co najważniejsze – które zawody i czynności są dla niego najlepsze.		
3.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Pozyskanie wiedzy na temat systemu edukacji i innych form uczenia się,	- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego	poznanie systemu edukacji w Polsce oraz warunków rekrutacji do różnych szkół	Prelekcja z wykorzystaniem TIK, wyjazdy do szkół	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy,

		wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.	kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji; - analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów; - charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej; - określa znaczenie uczenia się przez całe życie	ponadpodstawowych, - Podejmowanie decyzji o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; - identyfikowanie osób i instytucji wspomagających planowanie kariery i wyjaśnianie, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy -Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców. -Prezentacja kierunków kształcenia w technikach i szkołach branżowych I stopnia - powiatu brzeskiego i tarnowskiego. - Z wizytą w Zespole Szkół nr 1 w Brzesku. - Wyjazd na Targi Edukacyjne szkół powiatu brzeskiego - Po co chodzę do szkoły i po co się chodzić do pracy? (cele edukacyjne i zawodowe) - W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?	Testy predyspozycji zawodowych, filmy zawodoznawcze, dyskusja; praca w grupach; analiza filmu.	pedagog nauczyciele przedmiotu
4.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery	- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; - określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby; - identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; - planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.	Karuzela zmian i możliwości (Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery) Temat: Omówienie czynników zewnętrznych i wewnętrznych wyboru zawodu. Planowanie kariery zawodowej - nabycie umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych: cv, list motywacyjny,	- praca z tekstem – kwestionariusze; - dyskusja; - giełda pomysłów. - dyskusja kierowana; - praca w grupach; - miniwykład;	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog nauczyciele przedmiotu

5. Oczekiwane umiejętności uczniów.

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- dokonać adekwatnej samooceny,
- rozpoznać mocne i słabe strony,
- wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności,
- racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno zawodową,
- dostosować się do zmian,
- analizować źródła informacji edukacyjno zawodowej,
- wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami.
- współpracować w zespole,
- sporządzać CV i list motywacyjny,
- skutecznie się zaprezentować,
- zachować się asertywnie,
- dopasować kompetencje do zawodu,
- sprawnie się komunikować,
- przewidzieć skutki działań.

6. Ewaluacja programu.

Działania realizowane w ramach orientacji i doradztwa zawodowego mają wspierać uczniów w procesie przygotowania do wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu, dlatego zamiast tradycyjnego oceniania rekomenduje się, aby podczas zajęć kształtować umiejętność uczniów do autorefleksji i samooceny. Sprzyja to budowaniu większej otwartości uczniów, ich aktywności i zaangażowaniu, motywacji do udziału w dyskusjach i do wyrażania własnych opinii, jak również skłania do refleksji.

Realizacja programu powinna być na bieżąco monitorowana.

Techniki analizy jakościowej programu :

- 1) analiza dokumentacji (dzienniki – tematy zajęć);
- 2) analiza wytworów uczniów;
- 3) rozmowa doradcza z uczniem,
- 4) analiza poziomu zaangażowania i motywacji, zachowań uczniów.